

Vuollerims Friskola AB

Org.nr. 556785-7262

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn av Vuollerims Friskola
i Jokkmokks kommun

Tillsyn av Vuollerims Friskola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Vuollerims Friskola AB (organisationsnummer 556785-7262) under våren 2016. Vuollerims Friskola besöktes av Skolinspektionen den 24 maj 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Skolinspektionen har tagit del av Vuollerims Friskolas egen statistik gällande elevernas genomsnittliga meritvärde samt den offentliga statistik som finns i Skolverkets databas SIRIS. Vid en jämförelse överensstämmer inte dessa värden. I den offentliga statistiken är meritvärdena lägre än i skolans egen statistik. Skolinspektionen har diskuterat möjliga orsaker till detta med rektorn. Nedan beskrivs resultaten från den offentliga statistiken.

Det finns offentlig statistik för tre av de senaste fem åren. Eleverna på Vuollerims Friskola har haft ett genomsnittligt meritvärde som varierat mellan 212,7 och 217,3. År 2015 var det genomsnittliga meritvärdet 212,7. Det är lägre än motsvarande värde för kommunen och riket som var 228,9 respektive 224,7.

År 2014 nådde 78,6 procent av eleverna i årskurs 9 kunskapskraven i alla ämnen, och det är något högre än snittet i riket som det året låg på 77 procent. Nästan alla elever var behöriga till alla gymnasieprogram. Någon offentlig statistik att jämföra flickors och pojkars resultat finns inte att tillgå då elevantalet var färre än tio elever. Enligt skolans egen statistik har flickorna på Vuollerims Friskola haft högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna alla år utom läsåret 2014/2015.

Trygghet och studiero

Enligt huvudman och rektor genomförs enkätundersökningar och resultatet av dessa visar att elevernas trygghet och trivsel är god.

I Skolenkäten¹ som Skolinspektionen genomför inför tillsynen skattar vårdnadshavare området trygghet till 9,6 och studiero till 7,8. Genomsnittet för

---

¹ Skolinspektionen genomför Skolenkäten för att samla in synpunkter från elever, föräldrar och pedagogisk personal, som ett underlag inför tillsyn av skolan. Enkätresultat finns på webbplatsen <http://sir.is.skolverket.se> under fliken Tillsyn.

samtliga medverkande skolenheter är 8,3 för trygghet och 6,6 för studiero. Skolans elever skattar tryggheten på skolan till 9,1 och studiero till 5,6. Det är högre än genomsnittet för riket som är 8,0 respektive 5,3.

I de intervjuer som Skolinspektionen har genomfört med rektorn, elever och lärare framkommer att tryggheten på skolan är mycket god, men att det finns utmaningar inom området studiero under nuvarande läsår.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2016-11-14
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-11-14
7. Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna	Ingen brist konstaterad	
8. Utveckling av utbildningen vid skolenheterna	Föreläggande	2016-11-14
Ytterligare brister	Föreläggande	2016-11-14

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som konstaterats vid tillsynen. Det är dock huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger att ta ansvar att vidta åtgärder för att rätta till brister närhelst de framkommer.

I tillsynen framkommer att psykolog och kurator inte deltar i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Rektorn behöver se till att skolans systematiska kvalitetsarbete bedrivs så att skolenhetens kunskapsresultat i årskurs 6 och 9 följs upp, samt att fördelningen mellan olika betygssteg i de olika ämnena framgår. Därtill måste även analyser av kunskapsresultaten, identifierade utvecklingsområden och beslut om åtgärder framgå i det dokumenterade kvalitetsarbetet.

Vuollerims Friskola AB måste även på huvudmannanivå bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete som dokumenteras och består av följande delar: uppföljning av kunskapsresultat, analyser, identifierade utvecklingsområden och beslut om åtgärder.

Tillsynen har också visat att endast spanska erbjuds som språkval.

Tillsynen har inte visat annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom övriga områden som granskats.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vuollerims Friskola AB att senast den 14 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen. Redovisning skickas till adress skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrund-sarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek,

elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att kurator och psykolog deltar i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola AB inte uppfyller författningarnas krav då psykolog och kurator inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete.

Av skollagen framgår att det för eleverna i grundskola ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Av förarbetena till ovanstående bestämmelser framgår bland annat följande. Skolan har ett ansvar för att skapa en god lärandemiljö för elevernas kunskapsutveckling och personliga utveckling. Arbete med elevhälsa bör i stor utsträckning vara förebyggande och ha en hälsofrämjande inriktning. Arbete med elevhälsa förutsätter vidare en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper samt att det finns kompetens att tillgå för detta arbete. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande behandling och undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet, samt sex- och samlevnads-

undervisning med mera. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor (prop. 2009/10:165 s. 276).

Vuollerims Friskolas elevhälsa består av skolsköterska, kurator, speciallärare och psykolog. Det finns också tillgång till skolläkare om det skulle behövas. I intervjuer med rektorn och representanter för elevhälsan bekräftas att alla kompetenser i elevhälsan finns att tillgå vid behov.

Av intervjuer framgår att det på skolenheten bedrivs ett hälsofrämjande och förebyggande arbete i elevhälsan. Detta exemplifieras i intervjuer med representanter för elevhälsan som beskriver att de är delaktiga i arbetet med planen mot kränkande behandling. Vidare säger representanterna att det förekommer olika teman på skolan och att de kan ha samtal enskilt eller i grupp.

Rektorn berättar skolsköterskan har hållit information om hälsa och hygien. Mycket av det förebyggande arbetet på skolan är i lärarnas regi, enligt rektorn. Både rektorn, elevhälsan och lärare lyfter i intervjuer att skolans storlek ger goda förutsättningar att jobba förebyggande och att kunna se alla elever.

Skolan använder sig av enkäter och elevernas loggböcker för att få en bild av elevernas mående, men det framgår i intervjuerna med rektorn, elevhälsan och eleverna att varken kurator eller skolpsykolog deltar i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete.

Eftersom kurator och psykolog inte deltar i elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete vid Vuollerims Friskola bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller lagens krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på skolenhetsnivå, det vill säga:
  - a) följa upp skolenhetens kunskapsresultat i årskurs 6 och årskurs 9 i alla ämnen som har nationella kunskapskrav,
  - b) analysera vad som påverkat och orsakat resultaten, samt
  - c) utifrån ovanstående analys identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas.
- Se till att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att Vuollerims Friskolas systematiska kvalitetsarbete brister på skolenhetsnivå då det saknas en uppföljning i samtliga ämnen av kunskapsresultaten i årskurs 6 och 9. Det saknas också analyser av varför kunskapsresultaten ser ut som de gör och rektorn har inte utifrån analysen identifierat utvecklingsområden och fattat beslut om vilka förbättringsåtgärder som ska genomföras för att utbildningen ska utvecklas.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen på skolenhetsnivå. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det

systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet.

Av förarbetena till skollagen framgår att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras och bör innehålla information om resultat och måluppfyllelse, analys av förbättringsområden samt beslut om vilka förbättringsåtgärder som ska vidtas (prop. 2009/10:65, s. 305).

Även i läroplanen för grundskolan framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete anges att det är viktigt att analysera orsaken till skillnader i måluppfyllelse mellan olika grupper och klasser eller mellan olika ämnen och målområden i läroplanen. Tillsammans med personalen kan olika förklaringar till enhetens resultat diskuteras och analyseras i förhållande till de nationella målen. Utifrån enhetens gemensamma analys och bedömning av vad som ska utvecklas ska rektorn sedan fatta beslut om de insatser som ska genomföras under det närmaste året (SKOLFS 2012:98 s. 32 och 34).

Rektorn och lärarna på Vuollerims Friskola beskriver i intervjuer att de gör uppföljningar och utvärderingar i varje ämne. Lärarna uppger att de följer upp resultat. Därefter väljer lärarna ut förbättringsområden och behåller det som har fungerat bra i undervisningen.

I slutet av terminen går lärarna och rektorn tillsammans igenom betygen och resultaten på nationella proven. Lärarna beskriver att rektorn inför dessa genomgångar har arbetat enskilt med materialet och de resultat som finns. Personalen gör tillsammans analyser som ligger till grund för kommande läsår. Det görs också en beskrivning av nuläge och åtgärder för elevhälsans arbete, hur skolan arbetar med elever i behov av särskilt stöd samt skolans arbete med värdegrundsfrågor. Detta framkommer i intervjuer med rektorn och lärarna.

Skolinspektionen har inför tillsynen tagit del av de handlingar som utgör skolans systematiska kvalitetsarbete. Myndigheten bedömer att dokumentationen brister i flera avseenden och inte har det innehåll som författningarna kräver vad gäller kravet att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. I dokumentationen saknas till exempel en uppföljning av kunskapsresultaten i samtliga ämnen för årskurs 6 och 9 och hur fördelningen av betygsförteckningarna (A–F) i respektive ämnen ser ut.

För flera ämnen saknas också analyser av varför kunskapsresultaten ser ut som de gör. Detta gäller såväl årskurs 6 som årskurs 9 och särskilt i de ämnen där eleverna uppnår kunskapskraven. Skolinspektionen vill i detta sammanhang påtala vikten av att samtliga kunskapsresultat följs upp och analyseras. Analysen utgör en viktig del av det underlag som ska ligga till grund för kommande planering av hur verksamheten ska organiseras och genomföras. Med hjälp av analysen ska också utvecklingsområden identifieras och beslut om vilka förbättringsåtgärder som ska vidtas fattas, något som i dagsläget saknas i skolans dokumenterade kvalitetsarbete.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Utveckling av utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen i inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid skolenheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta resultat som knyter till det syfte som utbildningen har enligt nationella styrdokumentet. I arbetet ingår också att följa upp de centrala förutsättningar som huvudmannen ger skolenheterna, för att de ska kunna ge eleverna en god utbildning. Huvudmannen analyserar sedan orsakerna till bristande måluppfyllelse, resultat och förutsättningar, vilka förbättringsåtgärder som behövs, samt vidtar dessa åtgärder.

När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorerna tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid skolenheterna, men också på uppgifter huvudmannen själv samlat in (exempelvis nationell statistik, tillsyns- och granskningsrapporter, anmälningar om kränkande behandling, etc). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete, och det kvalitetsarbete som rektorerna tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid skolenheterna.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola AB inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Inriktningen för huvudmannens kvalitetsarbete är att de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet uppfylls. (4 kap. 3 och 5 §§ skollagen)
- Huvudmannen följer upp resultat inom utbildningen, och dokumenterar denna uppföljning. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar huvudmannen om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 3 och 6 §§ skollagen)

- Huvudmannen planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 3 och 6–7 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna.

- Bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå, vilket innebär att:
  - a) på huvudmannanivå följa upp kunskapsresultaten i grundskolans årskurs 6 och 9 i förhållande till de nationella målen,
  - b) analysera på huvudmannanivå hur förutsättningar och genomförande påverkat och orsakat resultaten, samt
  - c) utifrån analysen på huvudmannanivå identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka åtgärder som ska genomföras för att de nationella målen ska uppfyllas och utbildningen utvecklas.
- Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola AB saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå.

Av skollagen framgår att varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och i andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I motiven till skollagen anges att huvudmannens kvalitetsarbete ska bygga på de uppgifter som kommer fram i verksamheternas kvalitetsarbete och på andra uppgifter som är väsentliga för uppföljningen och utvecklingen, till exempel betygsstatistik och resultat av nationella prov. Även huvudmannens styrning, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten bör analyseras särskilt (prop. 2009/10:165, s. 306).

Enligt Skolverkets allmänna råd om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet framgår att huvudmannen bör se till att det finns dokumentation som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå om prioriteringar av utvecklingsinsatser. Huvudmannen bör sträva efter att

dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet (SKOLFS 2012:98 s. 20).

Skolinspektionen har inför tillsynen inte tagit del av något dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå. I intervju med Vd/ordförande från Vuollerims Friskola AB framkommer att det inte bedrivs något sådant på huvudmannanivå. Huvudmannen beskriver att styrelsen inte är inblandad i skolenhetens kvalitetsarbete, men läser igenom det och har synpunkter. Styrelsen beslutar därefter om skolans kvalitetsarbete. Huvudmannen gör dock ingen egen analys, identifierar utvecklingsområden eller beslutar om åtgärder.

Även om en huvudman som endast har en skolenhet kan bedriva kvalitetsarbetet på huvudmannanivå och kvalitetsarbetet på skolenhetsnivå i ett sammanhang behövs ett särskilt huvudmannaperspektiv på verksamheten. Huvudmannen behöver i detta arbete följa upp skolenhetens resultat, göra en analys ur ett övergripande perspektiv, exempelvis hur organisatoriska, ekonomiska, materiella och personella förutsättningar påverkar resultaten och måluppfyllelsen. Utifrån analysen ska huvudmannen sedan identifiera utvecklingsområden och fatta beslut om vilka åtgärder som ska vidtas för att de nationella målen ska uppfyllas. Analysen utgör en viktig del av det underlag som ska ligga till grund för kommande planering av hur verksamheten ska organiseras och genomföras, exempelvis hur uppdrag, resurser och ansvar ska fördelas.

Eftersom Vuollerims Friskola AB saknar ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete på huvudmannanivå bedömer Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller lagens krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristerna.

Ytterligare brister

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Vuollerims Friskola AB att senast den 14 november 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Bedömning av brist

Eleverna vid Vuollerims Friskola erbjuds inte språkval enligt författningarna.

Författningar

10 kap. 4 § skollagen

9 kap. 5 § skolförordningen

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Se till att som språkval erbjuda eleverna minst två av språken spanska, tyska och franska.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Vuollerims Friskola inte uppfyller författningarnas krav då man endast erbjuder spanska som språkval.

Enligt skollagen ska det finnas språkval. Skolförordningen anger vidare att huvudmannen ska erbjuda språkval i minst två av språken franska, spanska och tyska. Huvudmannen ska sträva efter att därutöver erbjuda andra språk som språkval.

I intervjuer med rektor, lärare och elever framkommer att det språkval som erbjuds på Vuollerims Friskola är spanska och engelska. Även samiska går att läsa på språkvalet, och de nyanlända eleverna får chans att läsa svenska. Det finns också elever i årskurs 9 som läser tyska eftersom de hade påbörjat detta språkval i årskurs 6 och 7 när de gick på en annan skola. Enligt rektorn är det inget språkval som skolan i vanliga fall erbjuder.

Eftersom Vuollerims Friskola bara erbjuder ett av de tre föreskrivna språken spanska, tyska och franska konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen inte uppfyller lagens krav.

Motivering till val av verktyg

Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därför att åtgärda bristen.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärostöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på

olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för utbildningen vid skolenheterna

Huvudmannen ska ge rektorn och övrig personal vid skolenheterna förutsättningar, så att utbildningen är likvärdig och av hög kvalitet. I detta arbete ingår att huvudmannen ser till att de förutsättningar för att bedriva en utbildning av hög kvalitet (i form av till exempel en stabil elevprognos och budget) som denne hade vid godkännandet som huvudman fortfarande gäller. I arbetet med att skapa nödvändiga förutsättningar ingår bland annat också att säkerställa att de rektorer som är anställda att leda verksamheten har den behörighet och kompetens skolförfattningarna kräver. I arbetet ingår också att förse skolenheterna med nödvändiga materiella och personalmässiga resurser, så att målen för utbildningen kan nås. Dessa resurser måste också organiseras på ett ändamålsenligt sätt, så att skolenheterna kan använda dem för det syfte de är avsedda för. Den enskilda huvudmannen har också ett fungerande system för att ta emot anmälningar om kränkande behandling av elever. I de fallen utreds kränkningarna och åtgärdas vid behov.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Beslutsfattare

Charlotta Johansson
Föredragande

Skolinspektionen

Beslut

2016-06-22
15 (15)

Dnr 44-2015:9785

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Vuollerims Friskola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Fakta om Vuollerims Friskola

Vuollerims Friskola är en fristående skola belägen i Vuollerim, i Jokkmokks kommun. Skolan startade läsåret 2010/11 och bedriver utbildning i grundskolans årskurser 6–9. Skolinspektionen beslutade om godkännande för Vuollerims friskola åk 6–9 den 22 mars 2010 (diarienummer 31-2010:82). Huvudman för skolan är Vuollerims Friskola AB (org nr 556785-7262).

Vuollerims Friskola har tre lärare som är tillsvidareanställda samt ytterligare fyra lärare som är anställda på termins- eller läsårsbasis. Vid tiden för tillsynen hade skolan 41 elever. Skolan leds av en rektor.